

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. X. Spirituale Religionis gaudium, quod solet Deus delibandum
præbere ijs, quos ad eam vocat

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

rum enim in thesauri sunt virtutes, ac diuitiæ caelestes: quæ neque pereunt, neque immi-
nuntur, etiam si alijs comunicentur. Huius igitur Angelici status
est imago quædam sacra Religio: in qua per eiusdem Dei gratiam vnio hæc
floret inter maiores, minores, & æquales; fundata in vera charitate & con-
firmata cum voluntate diuina: cui omnes sese sponte subijciunt, & hunc
reputant maximum suum thesaurum: mutuo sese iuuantes ad spirituales vir-
tutum diuitias comparandas, & singuli rapientes prodigioso quodam mo-
do, quod alterius est; ita vt nihil auferant, nec vnquam iniuria fiat. Hæc apud
S. Basilium: suntque experientiâ comprobata in Religionibus, quæ in
sanctorum Institutorum obseruantia florent: id quod præcipuum est ad eas
implectendas, motiuum: eò quod pacis, huius & coniunctionis pulchritudo,
magnetis instar hominum secularium corda ad se trahat. Ideoque Christi-
um D. N. cum suos discipulos tanquam diuinæ huius vocationis mini-
stros, & instrumenta misit, iussit; *intraentes in domum, salutare eam dicentes:*
Pax huic domui: vt sic afficerentur ad recipiendam Christianam Religionem,
quæ talem eis pacem offerebat: & ijs, qui ad eam suscipiendam apti erant,
(quos filios pacis appellat) hoc verbo præbebant eam interius delibandam:
sic omnino sese dedentes, eam amplectebantur. Quod idem euenit in
vocatione ad statum Religiosum, vt in proximo capite apparebit.

CAPVT X.

SPRITVALE RELIGIONIS GAVDIVM, QVOD SO-
let Deus delibandum præbere ijs, quos ad eam vocat.

EX HAC IUSTITIA & pace, quæ florent in Religione, oritur gaudium & læ-
ticia spiritualis, quæ propria est Regni Dei. Quæ adeò est copiosa: vt ex-
tendantis fluminis instar omnes humani cordis sinus impleat; imò adeò su-
perest, vt non possit illam capere, quod Apostolus de se ipso dicebat: *re-*
pletus sum consolatione, & superabundo gaudio. Hic incipit de gustari, quod dice-
bat Dauid: *b inebriabuntur ab ubertate domus tue: & torrens voluptatis tue potabis*
me. Rectè autè dicit: inebriabuntur. Quemadmodum enim homo non inebria-
tur, quando solù bibit, quod eius stomachus ferre potest; sed cum plus hau-
erit, quam possit digerere: ita Deus tantâ gaudij copiâ præbet suis seruis, vt
mancant ebrii, sicut qui vltra præscriptum limitem biberunt, apponentes os
ad caelestium deliciarum torrentem. Et propterea in Scriptura vocatur lubi-
cus, qui (S Gregorio teste) est gaudium quoddam adeò ingens, vt nec verbis
explicari, nec intra cor detineri possit, quin foras erumpant indicia eius
magnitudinis: de quo dixit Dauid: *c beatus populus, qui scit iubilationem, & ex-*
perius est gaudium (quod reliqua omnia excedit) in Deo suo, d beatum di-
cent mundus populum cuius promptuarii plena sunt, oues eius fetosa, boues eorum
crassa, cui non sitruina materia, sed abstrenuorum militum castris ita propu-
guetur

Mat. 10. 12
Luca 10. 6.

a 2. Cor. 7. 4
b Psal. 35. 9

Lib. 24. Mo-
ral cap. 5.
c Psal. 88. 26
d Psal. 143. 15

Lætitia
huius ex-
cessus sig-
num fami-
liaritatæ
Dei.

Isai. 51. 3.

Gaudium
hoc opti-
mum.
Epist. 114.
f. Ioan. 16.
12.

Homil. 89.
in Matt.

8.

Lib. de Vir-
gin. c. 57.
Homil. 69.
in Matt.

In Psal. 37.

gnetur, vt nullus hosti pateat transitus : talem, inquam, populum mundus dicat beatum, ego autem eum *populum beatum dicam, cuius Dominus Deus eius*; & eum, qui expertus est, quid sit in Domino gaudere & in eius obsequio præ gaudio exultare & salire. Hic enim lætitiæ excessus indicium magnæ est magnæ cum Deo familiaritatæ; in quo reliqua omnia habebit, quæ locupletare ipsum, & protegere possunt. Talis est populus Religiosus, quod iudicio mundi est tanquam desertus & inhabitatus locus, & omni solatio vacuus. Sed valde decipitur: nam e *Dominus Deus*, vt Isaias dixit, *pro desertum Sion, quasi delicias; & solitudinem eius, quasi hortum Domini*. Gaudium lætitiæ inuenietur in ea gratiarum actio, & vox laudis; Et vt omnia simul dicam pro gaudio mundi datur ei gaudium in Spiritu sancto, ided ita appellatur, quod ab ipso Spiritu sancto oriatur, qui per excellentiam paracletus & consolator dicitur. Quod ostendit ipse, dum seruis suis tale solatium adfert, quod huius gaudij sit materia: cum quo si gaudium ex rebus huius mundi ortum conferatur, non est nisi umbra quædam lætitiæ. Illud gaudium (vt S. Bernardus) est vnicum & verum quod provenit non ab aliqua creatura, sed ab ipso Creatore: *f. quod cum possideris, nemo tollet a te*, cum quo omni lætitiæ collata, tristitia est, omnis iucunditas, dolor; quidquid dulce, amarum; quod pulchrum, turpe; & quidquid exhilarare potest, molestum est, & importunum; & vt S. Chrysostomus ait, quod interese inter Angelos magis suauitate & concentu cantantes, & porcellos grunientes, se seq; in luto spurcantes: hoc interest inter Religiosos, qui in rebus Dei sui delectantur & gaudent; & sæculares homines, qui exultant in rebus huius mundi.

Hoc ipsum melius adhuc intelligetur, si causas huius gaudij perpendamus, quod Spiritus sanctus Religiosis communicat, quas breuiter ad tres fontes reducemus, vnde illud promanat.

§. I.

P R I M A C A V S A est, quod Religio cum tribus suis Castitatis, Pauper-tatis, & Obedientiæ votis, omnes remoueat occasiones innumerarum tristitiarum ac molestiarum, quas sustinent sæculares, quæ (eodem Sancto Chrysostomo teste) aded sunt grauës & molestæ; vt nullus id satis alioqui possit, præter ipsos, qui eas ferunt ac deuorant: idem enim est discrimen inter sæcularem & Religiosam vitam, quod inter mare tempestuosum, & portus tranquillitatis: nã etsi vita sæcularis aliqua habeat gaudia; sed illarum (vt ait S. Basilius) permixta sunt multo grauioribus molestijs; & ipsius matrimonij delectationes facillè submergantur & superantur ab immensis oneribus & molestijs, quas secum adfert. Quod si diuitiæ aliquam adferant lætitiæ; sollicitudo easdem comparandi; ac defendendi ab inuidijs hostium plurimum cruciat. à quibus omnibus expeditus est status Religiosus: quod

si mu-

danis delicijs caret: hoc ipsum eum disponit ad ampliora Spiritus sancti gaudia accipienda. Nam (vt S. Gregorius ait) nō potest anima esse, sine aliqua voluptate. Quod si ob Dei amorē terrenas delicias reijcit; mox recipit caelestes.

Hinc *Secunda* oritur huius gaudij causa, bona scilicet ac pura conscientia à culpis & amaritudine libera. Nam quemadmodum in mundo nullus est crudelior & intolerabilior cruciatus, quàm sit malæ conscientia, quam Sapiens a *timidam, perturbatam*, sui que ipsius carnificem appellat: ita nulla est magis cordialis lætitia, quàm sit bonæ cōscientiæ: b *de cuius testimonio* gloriatur Apostolus, ob *simplicitatem & sinceritatem*, quam in ea animaduertebat. Et cum vita Religiosa ad eod studeat huic puritati comparandæ, & remouendis occasionibus in aliquas culpas incidendi: idē magna afficitur lætitia ex bonorum operum exercitio. Nam (vt S. Leo Papa dicit) necesse est animam bonis Exercitijs exhilarari; & libenter id facere, ex quo scit, se post factū exhilarandam. Et quamuis non desit labor aliquis in operibus Religiosis eadem tamen (vt S. Chryostomus ait) tot delicijs conscientiam replent, vt nulla possit lingua eas explicare: nihil enim suauius bonā conscientia, & bona spe: cuius suauitas prouenit ab Spiritu sancto, à quo eius bonitas, puritasque procedit.

Ex duabus prædictis causis *tertia* oritur, quam S. Chryostomus insinuat, spes scilicet in Deo, & fiducia in gubernatione diuinæ Prouidentia, in cuius manus se proijcit Religiosus, confidens, quod ille sit ipsius rebus prospexiturus. Ex quo magna ei securitas, & quies cum magna lætitia prouenit. Nam, vt Salomon ait: *csecure mens, quasi inuge conuiuium*, in quo plurima sunt, quæ hominem exhilarent. Ac propterea d *non contristabit iustum quidquid ei acciderit*: testimonio enim bonæ conscientia omnem expellit tristitiam; & gaudio illo spei, quam repositam habet in omnipotente suo tutore ac reparatore: in quo e *Hypocrita* & mundanus homo, vt dicitur in Iob, *non poterit delectari*, nec animuin habebit, vt illam in auxilium sibi venire petat. *si autem cor nostrum* (ait S. Ioannes) *non reprehenderit nos fiduciam habemus ad Deum*; & *quidquid petierimus, accipiemus ab eo*.

Ex Quo fit, vt oratio sit *quarta* huius lætitia cordis causa: Religiosi enim ob conscientiam suam bonam, audent cum Deo familiariter agere, & in Oratoris Exercitia incumbere: in quibus diuina eius maiestas (vt ait Iaias) *glorificat eos, qui ascenderunt in montem sanctum* perfectionis Euangelicæ; & habitant in domo Religionis, quæ est *domus Oratoris*: ad quam exercendam Religio est dedicata. Ad eam accedit Spiritus sanctus, et ius donum est orare cum gemitibus inenarrabilibus; suaq gaudia in tanta copia communitat, vt iplas etiam lacrymas iucundas reddat, ac lætas. Nam (vt S. Augustinus ait) *deleiores sunt orantibus lacrymæ, quàm sint cibi comedentibus*.

In Iob, c. 2.
10. in id aut
poterit in
Omnipotente
delectari:
2.

2 Sapien 17.
10.
b2 Cor. 1. 12.

Serm 4. de
eiunio 7.
mensis
Etom 6.
ad populū.

3.
fiducia in
Deo causa
gaudij.

c Prou 15 15
d cap. 12. 21.

e Iob. 27 1.

f. Ioa 3. 21.

4.
Oratio
causat gau
dium cor
dis.
g Iaias 56.

In Psal 127

S. Bernar-
dus Sermo.
8. in Cantica

5.

h Psal. 132. 1

Quod si tam incundum est flere cum Christo; quid erit eodem ipso frui & ingredi in cellaria preciosorum eius vinorum; & ibi inebriari vino, quod lætificat cor hominis? quod præstat ipsa oratio.

Huc accedit *quinta* huius gaudij causa, coniunctio scilicet amoris & caritatis mutue inter ipsosmet Religiosos vnde provenit, ut omnes quæ sint, ac contenti: solentes sese & adiuuantes mutuo. Ut propterea dixit David: *h quam bonum & quam incundum est habitare fratres in unum.* Vbi autem fratres magis coniuncti viuunt, quam in Religione? cuius vitio mors carnis & sanguinis est; sed fructus Spiritus sancti, amore suo illos viuunt & cuius fraternitas est in Christo fundata in sanctitate vitæ, cuius gratia foror vera læticia coniungitur. Si iucundum est multos habere fideles amicos; versari cum bonis; agere cum sapientibus; omnes amare, & ab omnibus amari: ubi hoc melius & exactius inuenitur quam in ipsa Religione? quando illa in suo seruore perseverat, eò quod sit Christus in medio eorum incundam, ac lætam reddens seruatorum suorum societatem.

6.

Colla 11. c. 9

Cant. 1. 4.

DENIQUE accedit bona consuetudo, quæ in vita Religiosa facile acquiritur. Et quoniam à diuina gratia adiuta conuertitur in naturam: maximam reddit in agendo facilitatem, cum tanta animi læticia, ut (teste Cassiano) iucundissimum reputaret cruciatum, vel ad momentum à virtutibus recedere vitij aliquibus maculari. Præterea nunc alias causas, quas postea adhibemus; & solum addo: quod quamuis non semper huiusmodi Spiritus sancti gaudia percipiuntur in ea abundantia, quam diximus; vel ipsa tamen memoria, quod ea aliquando delibauerimus; aut spes eadem degustandi, læticiat, ad cor magna læticia replendum, dicendo cum sponsa: *exultabimus & lætiamur in te, memores uerborum tuorum super vinum.* Hoc est, memores lætitarum celestium consolationum, quas filijs tuis soles indulgere, eosque vitæ ybera tua nutrire, quæ absque vlla comparatione sunt suauiora vino quorumcumque deliciarum ac voluptatum, quas mundus dare potest; & omnibus, quæ in ipso inueniuntur, quare non mirum est si vinum hoc effundimus, & fallacibus eius voluptatibus renunciemus; ut iucundissimo tunc lacte fruamur, quo soles Religiosos recreare & exhilarare.

s. II.

EX HIS QUÆ diximus, colligere licet stupendum Providentiæ cunctis consilium, in hoc genere Vocationis ad statum Religiosum. Videmus enim aliquorum duritiem, ad credendam spiritualium huiusmodi gaudiorum magnitudinem; & difficultatem, ad quærendam Evangelicam perfectionem, ex qua gaudia illa procedunt; eò quod illi valde sint addicti ac terrenis voluptatibus deprauati: utitur erga illos liberalitate & misericordia sua, præbens eis aliquam eorum guttam delibandam, ut mellis illius dul-

cedo

cedo oculos eis aperiat, sicut a *Jonathæ* filio Saulis, faciatque currere post Christum optantes dulcissimo vberum eius lacte satiari. Et quemadmodū qui cupit vina sua vendere, non solum curat publicè proclamari, sed etiam gratis delibandum offert, ut cum gustatum placuerit, precio Iusto ematur: ita Dominus N. homines inuitat, vocatque ut ipsemet per *Isaiam* dixit: ut *beniam vinum & lac* Perfectionis Evangelicæ, gaudiaque & solatia quæ cū illa sunt coniuncta: quos ut alliciat dat guttam aliquam huius vini, & modicum quid lactis delibandum: tanta autem tunc dulcedine afficiuntur, ut libenter renuncient rebus omnibus, quas possident, ut perfectionem tales fructus proferentem amplectantur. De S. Petro in Monte Thabor, ait S. Augustinus: vnam stillam dulcedinis gustauit, & omnem aliam dulcedinem fastidit. adeoque progreditur Dei D. N. bonitas: ut etiam deprauatis hominibus non raro hanc dulcedinem præbeat degustandam, ut eos ex mundo euellet, & ad suum trahat obsequium; libenter enim carnis delitijs renunciat, statim atque delibant spirituales: iuxta illud S. Bernardi: degustata Spiritus suauitate, omnis carnis dulcedo desipit. Hac via duxit Dominus noster Sauli uocationem, cum ex Equo deiectum in terram, per triduum detinuit non videntem, nec comedentem. Quo tempore (ut ait S. Thomas) eum rapuit ad tertium cælum; de ditque delibandas paradisi delicias, quibus adeo fuit bene dispositus, & oblectatus: ut statim atque ad se redijt, renuncians carni & Sanguini & Christi crucem sit amplexus.

Consilium hoc aperuit Deus *Oseæ* Propheta loquens de Ierusalem, cum peccata prius retulerat: propter hoc (inquit) ecce ego libilabo eam & ducam ad solitudinem, & loquar ad eam eius. Quasi dixerit: quia anima hæc per Ierusalem significata, adeo est improba ac rebellis: nunc illam non puniam; sed indulgebo ei potius, præbens ei lac meartum consolationum degustandum: ut habens ipsa veniat mecum ad vitam religiosæ solitudinem, ubi contubernalem ei me præbebo, & afflictum eius cor consolabor. Et quoniam verbū *libilabo* etiam significat decipere, (quare LXX Interpretes verterunt *seducam eam*) in hoc ipso manifestat Deus consilij sui excellentiam: his enim consolationibus iucundè carnem nostram seducit; non solum iudicio huius mundi iudicantis, decipi eos, qui res omnes relinquentes, Christum Dominum nudum in cruce nudi sequuntur, sed etiam quod caro, fugiens alias intrare per angustam perfectionis portam, crucemque tollere vitam religiosæ: statim atque suauitatem spiritus degustat, ad hæc omnia magno cum animo se se proiecit. Quoniam autem suauitas hæc, & iucunditas, quæ in ipso initio percipitur, solet ad certum aliquod tempus, maioris nostri profectus causa, cessare: caro tunc iudicat, se deceptam; quam tamen non penitet talis deceptionis ob spem ad futuram ipsius Domini in ea solitudine uisitationis; & quod

a. Reg. 14
27.

b. Isai. 55. 1.

In Solilo-
quijs cap. 22.S. Bernar-
dus.Le. 10. 7. in
2. ad Corin.

c. Ose. 2. 14.

idem Dominus consolationis verba ad ipsius cor loquetur, ut possit cum Dauide dicere: *d Cor meum & caro mea exultauerunt in Deum vivum.*

» Cum igitur quæ hæcenus diximus, ita verè se habeant: vellem pigros
 » ignavos interrogare quid eos retardet, quò minus audiant statim divinam
 » vocationem: Ad vitam (ait S. Basilus) vocaris: cur vocantem refugis: Ad
 » gentium donorum participationem inuitaris: cur ea cõtemnis? regnum ce-
 » lorum patet, qui te vocat fidelis est: vt, quod promittit, adimpleat; iter, cui
 » auxilijs ab ipso præstitis, est facile: non opus est prolixo tempore, non tra-
 » sis magnis, nec labore magno: quid igitur te retardat? cur times iugum labo-
 » rere, sicut vitulus indomitus? atten de, quòd sit suauis, nec premax certum
 » portans alleviat: suppone igitur ei collum, vt sis torus Christo sub-
 » iectus: *e Gusta, & videbis, quam suavis sit Dominus; & quam dulcis sancta*
 » Mellis dulcedo non potest verbis explicari: degusta illam: & opere ipso con-
 » experieris. *f Appropia & congregare* (vt ait Salomon) *in domum disciplina*. hæc
 » est in sanctam religionem. Non multum temporis consumes in ad discenda
 » scientia, quæ ibi traditur: & inuenies gratiam, solatium, ac dulcedinem præ
 » anima tua, in hac vita, & in futura.

e Psal. 33. 9.

f Eccl. 5. 3.

CAPVT XI.

*QVAM SIT CERTVM IMPVLSVS AC DESIDERIVM
 religionis ex motibus prædictis, esse Dei vocationes: & quanam consultatio
 sit adhibenda ad eandem executioni mandanda.*

CVM hæcenus omnia motiua proposuerimus: quæ diuina vocatio
 proponere solet, quos vocat ad religionis ingressum: operæ precium
 erit, iam constituere de certitudine, quæ in huiusmodi vocationibus
 esse potest, quòd sint verè Domini nostri; non verò ficti alicuius, aut fallaci
 spiritus. Hinc enim (vt primo capite dictum est) vis ac ratio dependet
 hoc statu vtiliter & fructuosè viuendi. In quo si quod dubium superfit, re-
 pedit eum statim non prius eligere quàm tale dubium deponatur, quæ
 modum sanctus Laurentius Iustinianus prudenter admonet dicens: Voca-
 tus ad certamen vitæ religiosæ, non repente assensum præbeat; sed prius con-
 tificari de ipsa vocatione conetur: vtum à Deo sit infusa, an aliunde immu-
 sa. Non enim omni spiritui est credendum; neque cuncta desideria, quæ
 bona ex se esse censentur, sunt opere perficienda. *a Probate* (ait sanctus Iu-
 annes *spiritus si ex Deo sunt*). Nam status & nouæ institutionis inconsiderata
 mutatio, commendabilem tardè sortitur effectum; profectusque singulari
 maxima in illo cum difficultate colligitur. Porro si in illa status mutatione
 quæ accuratissima consideratione & consilio peragitur, tentationum im-
 pugnationes, & spirituum immundorum non defant insultus, & pericula
 incumbe-

Li. b. de Obe-
 dientia c. 6.

»

»

»

a. I. Ioan. 4.

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»